શ્રી

ભજન રત્નાકરનો પેટાભાગ.

કબીરસાહેબનાં

ભજન પદ.

" દુઃખમાં સૌ હરિને ભજે, સુખમાં ભજે ન કોય;
જો સુખમાં હરિને ભજે, તો દુઃખ જરા ન હોય."

આ ભવસાગરથી તરવાને ઇચ્છનાર
મુમુક્ષુજનોને વાસ્તે છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર

ઝવેરભાઇ ઉમેદભાઇ પટેલ.
બુકસેલર અને પબ્લીશર.
રીચીરોડ—અમદાવાદ.

અમદાવાદ.
ખમાસાને ચકલે ધી 'નટવર' પ્રિન્ટિંગ પ્રેસમાં
ભોગીલાલ નારણદાસ બોડીવાળાએ છાપ્યાં.

સંવત ૧૯૬૮ સન ૧૯૧૨

કીંમત ૦—૨—૦.

કબીર સાહેબનાં ભજન પદ.

પદ ૧ રાગ ગોડી.

અંદાન ભલોહેરે ભાઈ, અવસર બહોત અડોહે ભાઈ.
મુનશાદેહ દેવતાકું દુર્લભ, સો દેહી તેં પાઇ. અવસર. ૧
તજ પાખંડ અવિદ્યા પરપંચ, છાંડ દે માન બડાઇ,
માત તાત સ્વારથકે લોભી, માયા જાલ બંધાઈ. અવસર. ૨
જબલગ જરા નીકટ નહી તેરે, લે ગુરૂજ્ઞાન ભલાઈ;
સંતસંગત મળી ભજો ભગવંતકું, સોહી સકલ સુખદાઇ. અ. ૩
કહેત પોકાર ચેત નર અંધે, આ તન ઘુહી ગમાઈ;
કહેત કબીર દેહ કાચકો કુંપો, વચુસતાં બેર ન લાઈ. અ. ૪

પદ ૨ રાગ ઓડી.

હરીજન ભક્તિ ન છાંડે, સંતો ભાઈ હરીજન ભક્તિ ન છાંડે;
તન જાય ધન જાય જાય સુખ સંપત, નામકા નેજા ગાડે. સં. ૧
શુર શસ્ત્ર ધરે નહી ધરણીપર, અરીકા દળ કોપે;
કર કરી બાણુ સહે શર સનમુખ, દેહકા નેજા રોપે. સં. ૨
સતિ અથ ભંડાર ન સંચે, પડદા માંહી નવ રોલે;
અપને પીયા સંગ રોમરોમ રાચે, હરી વિના મુખ નવ બોલે. ૩
અગન જલે સો સતી ન કહાવે, જુઝ મરે સો નહી શુરા;
બ્રહ્મઅગ્નિમે આપો પુંહો, સો હરીજન પુરા. સં. ૪
કેસરી ઘાસ ભખે નહી કબહું જો જીવ નીકસી જાવે;
કહે કબીર હરીકી ભક્તિ ન છાંડે, ઓર કસી નવ ગાવે. સં. ૫

પદ ૩ જું.

સંતોભાઇ પ્રેમ પલાણુ ચિત્ત કરૂં ચાબુક, ખલેકી લગામ લગાવુંગા;
વિવેક વિચાર કરૂં તીર તરકસ, સુરત કમાન ચડાવુંગા;
ધીર ગંભીર ખડગ કરૂ મહુકર, માયાકી કોટ ગીરાવુંગા;
કામ ક્રોધ મદ લોભ મેવાસી, બાંધ પકડ કર લાવુંગા.
રીપુદલ કંદ્રપસ જર ન પાયા, આનંદ તબલ બજાવુંગા.
કહે કબીર મેરે શીરપર સાહેબ, તાકું મે શીશ નમાવુંગા.

પદ ૪ કબીરજીની હાલ ફકીરી.

એહી હાલ ફકીરી હોના, સુણુ લેજો સબ કોઇરે. ટેક.

ટોપી તંત સબરકુ ચિત્તવિત્ત, સંખી અનહદ બોધવે,
નામ સરૂપી ચોલો પહેર્યો, સેલી સૂરત સમોઇવે. એહી.
જતકા આડબંધ સતકી કોપીન, મગન મતંગા સોઇવે;
સરજનહાર તલકશીર ઉપર, સમરન કંઠી પરોઇવે. એહી.
ભાવકી ભિક્ષા સેહેજકા ચીપીયા, ઝોલી અલકકી સોઇવે
જેરે દેવે ઉનકા લેવે, ઉંચ નીચ નહી કોઇવે. એહી.
ભુમી ગલેચા આકાશ ઓઢણા, જોગ્ય ચંદ્રમા બોઇવે;
પવનરી નદી નફૂર તખવાસા, દઢ આસનપર સોઇવે. એહી.
ધુણી ધ્યાન લગાવન લાગે, ફકર પાવકી ખોઇવે;
આશા તૃષ્ણા ઇંધન લકડી, ધુંણી માંહી ધખાઇવે. એહી.
ઉન મુની જ્ઞાન ઉદાસ જગતસે, નિરમાયા નિર્મોહીવે;
આતમરામા સબમે દેખા, રાય રંક નહી કોઇવે. એહી.
એકાએકી રહત રેન દીન, દીલકી દુગધા ખોઇવે;
કહે કબીર અલમસ્ત ફકીરા, આપી નિરંતર સાંઇવે, એહી.

પદ ૫ મું.

સમરણ પૂરા જ્ઞાનકે, જો સમજે જો પરતાપા;
શીતલતા સબસું બોલીએ, જપો એહી જાપા. સમરણ.
સાધો! ઉચરીત બચન નિવેરતા, સહુકે સુખકે સ્વાદા;
નીંદા કાહુકી મત કરો, વામે હોવે વિવાદા. સમરણ.
સાધો! કલો કલપના મેટકે, નિરબંધહી રહેણા:
જો બુઝે કોઇ આપકું તાહીસે કહેણા. સમરણ.
સાધો! સંત સાધકા એહ મતા, સમ નયેસેં પ્રીતી;
કહે કબીર આ સંસારમેં, સંતનકી એહ રીતી. સમરણ.

પદ ૬ ઠું.

દુનીયા દીવાની કે હમહે દીવાના, જાકો હૈ ભાઇ અનહદગાના.
દુનીયા કુમારગ અપનો ઠહરાવે, હરીજન ઉલટા રાહ ચલાવે.
દુનીયાકુ સાહેબી હસ્તીને ઘોડા, હમ હે પાંચ પદમસે દોડા.
દુનીયાપાટપીતાંબરસબકાભોગી, હમહે સેહેજસરૂપરમતાજોગી.
દુનીયા પાવત સબરસ પ્યાલા, હમહે પ્રેમ મગન મતવાલા.
કહેત કબીર હમ નહી નાંહી, જીવતાકે સંગ મુવાકે માંહી.

સાખી.

મહારાણી મરજાયગા, દાટ્યા રહેગા દામ;
કહે કબીર ધર્મદાસકું, દુનીયા જુઠા મુકામ.

પદ ૭ મું.

મનકી ખોજ કરો મેરે ભાઈ, આ તન છુટે મન કહાં સમાઈ.
રૂષી વિરંચી નારદ મુનિ જ્ઞાની, મનકી ગતતો ઉનહુ નજાની,
સુત સનકાદિક જહદેવ નામા, ભક્તિ કીની આપ અનમાના;
ધ્રુવ પ્રહ્લાદ વિભિષણ સેખા, ઘટ ભીતર મન ઉનહુ નદેખા.
જો કોઈ જાણે મનકા ભેવા, રતી એક લીન ભયા શુકદેવા;
દત્ત ભરત ગોરખ ગોપીચંદા, મનકુ મલકર ભયા હે આનંદા,
જુગૈસે મનકુ કોઈ સમજાવે, આદ ને અંતે હંસ કહાવે;
અકળ અરૂપી સકળ શરીરા, તાપર રમ રહે સંત કબીરા.

સાખી.

અંન અહાર કરે નહી, શ્વાસા નહી શરીર;
પવનસે ચલે ઉતાવળા, તીસકા નામ કબીર.

પદ ૮ મું.

હે ધર્મરાય સુનો ચિત્ત લાઈ, કાયાકો ભેદ હમકુ દીયા બતાઈ.
કોન બુંદસે બની આ કાયા, કૌન દોરસે હંસ ચલી આયા;
કુમટ બુંદસે બની આ કાયા, સોહં દોરસે હંસ ચલી આયા; હે.
કોન કમલમે સાસ ઉસાસા, કોંન કમલમેં જીવકા વાસા.
નાભિકમલમેં શ્વાસ ઉસાસા, હૃદયકમલમેં જીવકા વાસા. હે.
કોન કમલમેં ડાલને મુલા, કોંન કમલમેં પાનને ફુલા;
મન કમલમેં ડાલને મુલા, સુરત કમલમેં પાનને ફુલા. હે.
કોંન કમલમેં નિરંજનકાવાસા, કોન કમલમેં જયોત પ્રકાશા;
ત્રિકુટી કમલમેં નિરંજનકા વાસા, શુન્ય કમલમેં જયોત પ્રકાશા.
કહત કબીર સુનો મેરે ભાઇ, દીઠા વિના જાકુ પતિત કાંસેઆઈ,

સાખી.

કબીર મન અપના સ્થીર કરો, નાસા અગ્રને નેન;
શ્વાસા નજરે દઢ રહે, સો જોગી પ્રબીન.

પદ ૯ મું.

મેરી જાત વરણ કુલ હીન, કહોજી કેસે તારોગે. ટેક.
રંકા તારી બંકા તારી તારી સજન કસાઈ;
સુવા પદ્માવત ગુણકા તારી, તારી મીરાંબાઇ. કહોજી.
નામદેવકી છાપરી છાઈ, મુઈ ગાય જીવાઈ,
ધનાભગતકી ચાકરી કીન્હી, આપે ભયે હરનાઈ. કહોજી.

વહ્યા જાન સંસાર સગરકી, સંતતી પાર ઊતરણા;
અપની કરણી પાર ઉતરણી, કહે ગયે ધ્રુવ પ્રલ્હાદા. કહોજી.
વૃંદાવનકી કુંજ ગલનમેં, ભયી રામસું ભેટ;
અબતો પ્રભુજી કૈસે બનેગી, ભ્રહી કબીરાને ફેંટ. કહોજી.

પદ ૧૦ મું.

જાગરે જંજાળી જીવડા એતો મેળા હાટદારે. જાગરે ટેક
વહાંસે આયો કોલ બચનકર, અબતો ભયા વરમ સાઠદારે;
માથે પોઠ ભરી મમતાકી, જોશોરે ઘોડા ભાડદારે. જાગરે.
માત પિતા નાર સુત બંધુ, એતો સબહી ઠઠદારે;
ચલતી વેળા ચલત એપીલા, જોશે બટાકીડા બાટદારે જાગરે.
હસ્તી ઘોડા માલ ખજાના, જામા જરકસી પાટદારે;
સોને રૂપેકા ભર્યા ભંડારા, લારહારે રે ભારા કાષ્ઠદારે. જાગરે.
નિર્મળહો હરી ભક્તિ ન કીની, નામ ન લીયા નિરાટદારે;
કહે કબીર સુનો ભાઇ સાધુ, જેમ કુટેલા ત્રાટદારે. જાગરે.

પદ ૧૧ મું

ખલક સબ રૈનકા સપના, સમજ મન કોઈ નહી અપના. ખ. ટેક
ઘડા જયું નીરકા ફુટા, પાત જયું ડાલસે ટુટા;
એસો નહી દેખત ગુરૂ જ્ઞાની, સમજ કયું ન ચેત અભિમાની. ખ.
મોહ્યા ભુલ દેખ તન ગોરા, જગતમેં જીવના થોરા;
તજો મદ લોભ ચતુરાઇ, રહો નીઃશંક જગમાંહી. ખ.
સદા મત જાણો આ દેહા, લગાવો નીજ નામ સંગ નેહા;
કટે ભ્રમ જાલકા ડેરા, કહે કબીર જન મેરા. ખલક.

પદ ૧૨ મું.

જા કુલ હરીકી ભક્તિ ન સાધી, જીવત કયોં ન મુવો અપરાધી,
જન્મ ધરીને મનુષ્યદેહ વગોઇ, ધુર પડેલે કયું જનની ન મોઇ
ગર્ભ પત્તન કયું ન ભઈ તેરી મૈયા, જેણે ન સમર્યા રઘુપતિ રૈયા.
પિતા નપુંસક નરશો નિરવાણ, મુરખ ફર્યો લખચોરાસી ખાણ.
કહત કબીર વર સુંદર સ્વરૂપા, હરિ ભક્તિબિના નર જીવત મુવા.

પદ ૧૩ મું.

રામરસ એસા હે મેરા ભાઈ, જાકે પિએસે મગન હોજાય, રા૦
કુંભકા બાંધ્યા જલ રહે, જલ વિના કુંભ ન હોય;
જ્ઞાનકા બાંધ્યા મન રહે, ગુરૂ વિના જ્ઞાન ન હોય. રા૦

મીઠા મીઠા સૌ પીવેરે, કડવા પીવે ન કોય;
સાકર પીધે દુઃખ ઉપજેરે, વિખ પીધે સુખ હોય. રા૦
આખતડાં મુંગો ભયો, પીવનડાં મર જાય;
રતિ એક ઘટમેં સંચરેતો અમર લોક લે જાય. રા૦
કબીરે કબીરા ઘર જાલીયારે, લીયા પલીતા હાથ;
તમે તમારા ઘર જલાદો તો ચલો હમારી સાથ. રા૦
આગે આગે દવ જલે, પીછે હરીયા હોય;
હું બલીહારી એ રૂખને, જેનાં ઉલટાં ફલ હોય. રા૦
ઘર બાળે ઘર ઉગરેરે, ઘર રાખે ઘર જાય;
એક અચંબા મેં સુન્યારે, મડા કાલકું ખાય. રા૦
દેશી દેશી મેં ફરીરે, માનવ બડા સગાલ;
જેને દીઠે નેણાં ઠરેરે, ઉનકે પડે દુકાલ. રા૦
ડુંગર ડુંગર મેં ફરીરે, રોઇ ગમાવ્યાં નેન;
સો બુટી લાધી નહીરે, પછી ખોયાં વેણુ સવેણુ. રા૦
મીસરી વેરાણી રેતમાંરે, કુંજરસે ચુગી ન જાય;
મુમતા મારો સંત આપકી, સો કીડી હોકર ખાય. રા૦
ધ્રુવે પીયા પ્રલ્હાદેરે પીયા, પીયા પીપાને રોહીદાસ;
પીતાં કબીરા છક રહ્યારે, ઔર પીનનકી આશ. રા૦

પદ ૧૪ સું.

સૈયાં મુને ડરકેરે એક હીનકો ઘડી ઘડી પલકો. સૈયાં. ટેક.
આરે કાયા તારી માટી કેરો મણુંગ,
તે ફુટતા નહી વાગે રણકો. સૈ.
આરે કાયા ભાઇ માયા કેરો મણકો, તે તુટતાં નહી વાગે રણકો.
આરે કાયા ભાઇ બજાર કેરો સોદો, તે વણજ કરી લેને ઘડી પલકો.
આરે કાયા ભાઈ ફુલન કેરી વાડી, તો મરઘો ચરી જાશે વનકો.
એક દીન સાહેબ સૌને બોલાવે, તો લેખાં લેશે તલતલકો;
કહેત કબીર સુનો ભાઈ સાધુ, એક દીન આવેગો આનંદકો. સૈ.

પદ ૧૫ સું.

મુખડા કયા દેખો દરપનમેં, તેરે દયા ધરમ નહી મનમેં, મુખડા.
જબલગ ફુલ રહી ફુલવાડી બાસ રહી ફુલનમેં;
એક દીન એસા આવેગા, પ્રાણી ખાખ ઉડેગી તનકો. મુખડા.

ચુવા ચંદન કસુંબલ જામા, સોહીએ ભારે તનમેં;
ધન જોબન ડુંગરકા પાની, ઉતર જાયગા છીનમેં. સુખડા.
કોડી કોડી માયા જોડી, સુરત રહી નીજ ધનમેં.
દશ દરવાજા મુંદ લીયા, રહ ગઇ મનકી મનમેં. સુખડા.
નદીયાં ઘેરી નાવ પુરાના, ઉતરા ચહાવે સંધમેં;
ગુરૂમુખ એસો પાર ઉતારે, નુગરા બુડે મધમેં. સુખડા.
પઘડી બાંધે પેચ સંભાળે, તેલ લગાવે તનમેં;
કહત કબીરા સુનો ભાઈ સાધુ, ક્યા લેગા તું રણમેં. સુખડા.

પદ ૧૬ મું.

પંડીતો જ્ઞાન પીઓ જલપાની, તારી કાયા કેમ વટલાણી. પં.
જલએકી માયા જલએકી કાયા; જલસેં દુનીયાં બાંધી;
એહી જલસેં સકલ જુગ રાચ્યો, સો છોછ કેમ પાયા. પં.
મહા માયા અપને ઘેર જારી, માયા ન ભઇ મેરી;
માટીકે બરતન પાની પીયાલા, સો જાત જલાયા કેરી. પં.
નદીએ નીર નરખ ભયા જાતા, પશુ પાણીમે સડીયા;
મછ કછ સબ જલમેં વીહાયા, સો પાણી રકતે ભરીયા. પં.
નાહા ધોકર ચોકા કીના ખુબ બની જુગ સાઈ;
ભોજન ઉપર મખીયાં બેઠી, તો ડુબ ગઈ ચતુરાઈ. પં.
પગ પીર પેગંબર ગાડે, મુનીજન કોટ અઠયાશી;
છપ્પન ક્રોડ જાદવ સંહારી, સો સબ મીલ ગયે માટી. પં.
છોડદે પાંડે પોથી પોથી, છોડદે મનકી કલ્પના;
દાસ કબીરા ભજો ઘર ભીતર, રહો નામકે શરણા. પં.

પદ ૧૭ મું.

મારગ ભુલ્યોરે બટાઉડા તું મારગ ભુલ્યોરે. ટેક.
ઉંચી મેડી મંદીર માળીયાંરે તે દેખી મત ભુલય;
અંતકાળે જાવું પ્રાણી એકલાં તું તો કરીલે મારગડાની શુદ્ધ. બ.
માતપિતા સુત બંધવારે, ઘેર સલુણી નાર;
સ્વારથનું એતો સૌ સગું, તું તો દુનીયામાં દહાડા ચાર. બ.
જેસો પાની ઓસગારે, એસો આ સંસાર;
બાંય પકડ જમડા લેજાલે, તેરા કોણ છોડાવનહાર. બ.
આગો પીછે સૌ ચલે તું તો હજુએ ના ચેત્યો ગુમાર;
કહેત કબીરા રામ ભજશ્યો તો ઉતરો ભવપાર. બ.

પદ ૧૮ મું.

જ્યાં દેખે સો દુઃખીયા બાબા સુખીયા કોઇ નહીરે. ટેક.
જોગી બી દુઃખીયા જંગમ દુઃખીયા, તપસીકું દુઃખ દુના;
આશા મનશા સબઘટ વ્યાપી, કોઈ મેહેલ નહી સુન્યા. જ્યાં.
રાજાબી દુઃખીયા પ્રજાબી દુઃખીયા, દુખીયા સબ વૈરાગી;
દુઃખ કારણસેં શુકદેવને, ઉદરી માયા ત્યાગી. જ્યાં.
સાચું કહું તો સબ જુગ દુઃખીયા, જુઠા કહી ન જાઈ;
બ્રહ્મા વિષ્ણુ શંકર દુઃખીયા, જેણે સૃષ્ટિ જમાઈ. જ્યાં.
ધુત દુઃખીયા અવધુત દુઃખીયા, દુઃખીયા હે ધની રંકા;
કહત કબીરા એ નહી દુઃખીયા, જીને મનકું જીંકા. જ્યાં.

પદ ૧૯ મું.

જોડી જોડી જોડી રે, નર કાયકું માયા જોડીરે, નર૦ ટેક.
જમીન ગોદી માયા ઉંડીરે ઘાલી, તોયે કહેશે અબ થોડી. નર.
એ નર જાણે માયા સંગ ચલેગી, તારો લેશે કંદોરો છોડીરે. ન.
પંચ હાથ કપડા લોક લાજકું, તે ઉપર દાબકા ફોરીરે નર.
બે ચાર બટૈઆ લેઈ ચલેગા, તું ચઢ બેઠેગો કાષ્ટ ઘોડીરે. નર.
તાંબા કાંસાનો પાર ન આવે, તોયે કાહાડે ખોખરી દોહોણીરે. ન.
માત પિતા સબ રોનેકું લાગે, સ્વારથને સો મોડીરે. નર.
કહત કબીરા સુનો ભાઈ સાધુ, ફુંકી દીધી જેમ હોળીરે. નર.

પદ ૨૦ મું.

દેખો દુરમતિ આ સંસારકી, સંસારકી સંસારકી સંસારકીરે;
દેખો દુરમતિ આ સંસારકી ટેક.
હરી સરખો હીરો હાથથી છોડી તુ ભરેછે પોઠ વીકારકીરે. દે.
નાના નાના વિધનાં કર્મ કરવાં, ખબર નહી શીરભારકીરે. દે.
અંધ ધંધામાં ખબર ન લાવે, શુદ્ધ ભુલો કીરતારકીરે. દે.
નરક પડે કુમારગ ચાલને, સુણો સુણે બાત લબાડકીરે. દે.
જુઠે સુખમેં રાચ રહ્યો હે, તો ફુટી આંખ જુમારકીરે. દે.
કોઇ એક ખેતી કોઇ એક વણજે ધાયા, કોઇકું હુંસ તરવારકીરે. દે.
આપને ગલેમેં ફાંસી ડાલી, નાંખી છે માયા જાળકીરે. દે.
બેર બેર પોકાર કરતહું, કરણી કરો ભવ પારકીરે. દે.
કહત કબીર સુનો ભાઈ સાધુ, શું નથી દેહ સુધામકીરે. દેખો.

પદ ૨૧ સું.

પ્રાણી હરી ભજતાં વિલંબ ન કરરે, હો લાકકડા મનવા. ટેક.
કામ ક્રોધ મદ લોભ નિવારો, તૃષ્ણા દુરમતિ કપટ વિસારો;
લે ગુરૂજ્ઞાન દીપક ઉજીયારો, તબહી ટલેગો તીમરરે, હોલા.
તું ચોરાશી ભર્મીને આયો, મુનશા જનમ પદારથ પાયો;
હીરા હાથ બોત લેઇ ગુમાયો, તેરો મોક્ષ મુગત અવતારરે. હોલા.
પડદા ખોલ મગન થઇ નાચો, પુરણ પદ પ્રભુકે સંગ રાચો.
ભક્તિ પદારથ સોહીજન જાચો, પરદારા પરધન પરહરરે, હો.
આ તનકું સુખ સોદા કરાવે, ખટરસ ભોજન ભોગ લગાવે;
ધન કોડી કછુ કામ ન આવે, તેરા ઉડચલે ભમરરે, હો લા.
અશ્વપતિ ગજપતિ ભૂપ કહાવે, બેઠે તખતપર ચમર ઢળાવ;
એહી સુખ સંપત કામ ન આવે, તું ચેત અલખ અમરરે. હો.
માત પિતા સુત બાંધવ તેરે, પ્રીત કરીકે રહે પોકારે;
લે સબ ચલ ગયે અંતકે વારે, છુટ ચલે ચમરરે, હો લા.
આ તેરા વજીરા આ તેરી વાડી, જીતી બાજી અંદા કાયકું હારી;
કહત કબીર પ્રગટ પોકારી, મત સાહેબ નામ સમરરે,
હો લાકકડા મનવા, પ્રાણી હરી ભજતાં વિલંબ ન કરરે. હો.

પદ ૨૨ સું.

કબ સુમરોગે રામ, અબ તુમ કબ સમરોગે રામ;
ગરભ કુલીમેં જપ તપ કીનો, નીકલ હુવા બે ધમાન, અબ.
બાલપનો હંસ ખેલ ગુમાયા, તરૂનપનામેં કામ;
હાથ પાંવ જબ કંપન લાગે, નીકલ ગયો અવસાન. અબ.
જુઠી કાયા જુઠી માયા, આખર મોત નિદાન;
કહેત કબીરા સુનો ભાઈ સાધુ, ચઢી ઘોડેકી લગામ. અબ.

પદ ૨૩ સું.

રામ નામ તું ભજેલે પ્રાણી ક્યું મગરૂબી કરતાહે;
કચ્ચી માટીકા બંગલા તેરા, પાવ પલકમેં ઢલના હે. રામ.
બમન હોકર પુરાણ બચે, સ્નાન તરપન કરતાહે;
સર્વ કાલ સુચીત રહેનો, યું કયા સાહેબ મીલતાહે. રામ.
જોગી હોકર જટા વધારે, હાલ મસ્તમેં રહેતાહે;
ઉંબર ધરકર હાથ સુકાવે, યું કયા સાહેબ મીલતાહે. રામ.
મુસલ્માં હોકર બાંગ પુકરે, ઓ કયા સાહેબ બેહેરાહે;

મુંગી પાવકા નીવાજ વાજે, ઓ બી સાહેબ સુનતા હૈ. રામ.
જંગમ હોકર લીંન વધારે, ઘર ઘર લેકર ફીરતાહે;
શંખ બજાકર ભીક્ષા માગે, યુ કયા સાહેબ મીલતાહે. રામ.
કહેત કબીરા સુનો ભઈ સાધુ, મનકી માલા જપતાહે;
ભાવ ભક્તિમે ધ્યાન ધરતાહે, ઉનકું માલીક મીલતાહે. રામ.

પદ ૨૪ મું.

સબ પૈસેકા ભાઈ અપના સાથી નહી કોઈ.
બને પીતકુ પૈસા હોવેતો, જોરૂ બંદગી કરે;
એક દીન ખાના નહી મીલે તો, ફીરકે જવાબ કરે. સબ.
જબ લગ અપને પલ્લે પૈસા તબ લગ સલામ કરે;
અપના પૈસા નીકલ ગયા તો, કોઈ મીઠા ન બોલે. સબ.
ભઠમંધ ઔર બહીન સાલે, જુઠાં સબહી પસારા;
કોઈ કીસીકા નહીરે પ્યારે કહત હે દાસ કબીરા. સબ.

પદ ૨૫ મું.

અબ તું ગાફલ મત રહેનાબે, જનમકા સાર્થક કરના બે.
બડુ જનમકા સુકૃત કર પ્યારે, ઇસ તનકું તું પાયા;
ઇસમે નેકી નહી કીયાતો, સારા જનમ ગુમાયા. અબ.
જોરૂ લડકે માલ મતા, સબ કોઇ કેહેતે મેરા;
એક દીન આપે મર ગયે તો, રહેગા જુઠ પસારા. અબ.
ચૌદ ચોકડી રાજા રાવન, લંકેકા ભુપતી;
સબ સુનેકા ગામ જીસકા, મુખમેં પડ ગઈ મટ્ટી. અબ.
ઐસી દોલત જીસકી યારો, સાથ કછુ નહી ગયા;
રામ નામસેં ગાફેલ હોકર, આખર અકેલા ગયા. અબ.
રામ નામ બીન સબ હે જુઠા, ઐસા સમજો ભાઈ;
ખુદા નામ બીન દુઃખ કટે નહી, કેહેત કબીરા ગુસાઇ. અબ.

પદ ૨૬ મું.

જમકા અજબ લડાકા બે, તું કયા જાને લડકા બે. ટેક.
બડે મીજાજી કઠડે બેઠે, તકીયા બીછાવત સાજા;
આર ઝપાટે જમ લે જાવે, જયું તેતરકું બાજા. જમકા.
નવબી મરગયે દશબી મરગયે, મરગયે સહસ્ત્ર અઠયાશી;
તેત્રીસ કોટી દેવ મર ગયે, પડે કાલકી ફાંસા. જમકા.
પીર મર ગયે પેગંબર મરગયે, મરગયે જંદા જોગી;

જપી તપી સન્યાસી મરગયે મરગયે હકીમ રેગી. જમકા.
તીન લોકપર છત્ર બિરાજે, સો લુટે કુંજબિહારી;
કહેત કબીરા પાખરીયા લુંટયા, તો રૈયત કોણ બિચારી. જ.

પદ ૨૭ મું.

તનકા નહી ભરોંસા બે, દેખે કાલ તમાસા બે. ટેક.
બડે રાજયમેં સાજ બીરાજે, મત જોતા સુખ લેસા;
કોઇ કીસીકા નહીરે યારો, આખર જાના અકેલા. તનકા.
આપ ચીપકે પઘડી બાંધી, ઉપર પેચ સવાઇ;
મુછ મરડે દરપન દેખે, હાલ ફીર ગઇ ભાઇ. તનકા.
કહેત કબીરા સુનો ભાઇ સાધુ, મારગ સીધા સસારા;
નજર ખોલકર દેખો યારો, એ સબ જુઠ પસારા. તનકા.

પદ ૨૮ મું.

અકલ મત કરના બે ખુદાકા નામ જપનારે. ટેક.
ઉત્તમ નરદેહ આયા પ્રાણી, ઉસકા હીલ કછુ કરના;
દોલતમેં તુમ મત ભુલો યારો, નામ ખુદાકા જપના. અ૦
સુખ સરખી કાયા યારો, એસી નહી હોનેકી;
કીતેક જનમ આવે જાવે, ખાખ ઉડેગી તનકી અ૦
ચીરા લગાયા ચુના ટીપાયા, મેહેલ બનાયા ખાસા;
જબ કાલકી ગાંઠ પડી તબ, જંગલ હુવા તમાસા. અ૦
કહેત કબીરા સુનો ભાઇ સાધુ, હિંદુ મુસલમાના;
નામ ખુદાકા જપના યારો, ભવસાગરકું તરના. અ૦

પદ ૨૯ મું.

નામ વિના ધીક ધીક નર નારી, ક્યા ભયો તુમ આયો સંસારી,
રાજ્ય વિના કૈસે રજપુતા,, ગ્યાન બિના કૈસે અબધુતા.
કુંવારી કન્યા ધરે શણગારા, શોભા ન પાવે બીન ભરથારા.
વેશ્યાકો પુત્ર પીતા કોનસે કહેવે, ગુરૂ બીન ગ્યાન ચેલાકાંસે લેવે.
કહેત કબીર મેં કહત ડરાઉ, અંધ ન સમઝત ક્યા સમજાવું

પદ ૩૦ મું.

ઇસ તન ધનકી કોન બડાઇ, દેખત નયનમેં મીટી મીલાઇ. ટેક.
અપને ખાતર મેહેલ બનાયા, આપહી જાકર જંગલ સોયા. ઇસ.
હાડ જલે જેસી ઝાડકી મુલી, બાલ જલે જેસી ઘાસકી પુલી. ઇસ.
કહત કબીરા સુનો ભાઇ ગુનીયં, આપ મુએ પીછે ડુબ ગઇ દુનીયાં.

પદ ૩૧ મું.

ક્યા માગું મેરે રામ થોડે જીવનેમેં, ક્યા માગું. ટેક.
ઘર નહી રહેના અમર નહી કાયા. મેરે રામ૦
એક લક્ષ પુત્ર સવા લક્ષ નાતી, તે ઘર ન કોઈ દીવાકે બાતી.
મેઘનાદ પુત્ર સમુદ્ર જેસી ખાઈ, કુંભકરણ વિભિષણ જેસે ભાઈ.
શંકર સરીખા પુજવા આવે, બ્રહ્માજી નિત્ય વેદ પાઠ ગાવે. મેરે.
ક્યા કરૂં છપરીને ક્યા કરૂં ટાટી, ન જાણું મારી ક્યાં પડશે માટી.
ક્યા કરૂં મહેલને ક્યા કરૂં ટાટા, છોડ ગયે રાવણ લંકાકો ઠાઠા.
કહેત કબીર સબ છોડકે જાતા, મેં તો એક તેરા ચરણકુ ચહાતા.

પદ ૩૨ મું.

જમસે ખુબ લડુંગા બે હરીકા ભજન કરૂંગારે. ટેક.
અહંતા મારો મમતા મારો ખાના જાદ કહાવું;
મન મેરા ચોકસ રાખું, ચિત્ત ચૈતન્ય મીલાવું. જમસેં.
રામ નામકા ઘોડા મેરા મનકા કર દઉં રાઉ,
ભજન પ્રતાપે હાથમેં બરછી, સન્મુખ લેકર જાઉં. જમસેં.
ઓર લોક હે સબકે ચાકર, મેં હજુરકા કાજી;
કામ ક્રોધકું ગરદન મારૂં, સાહેબ રાખું રાજી. જમસેં.
મેરા સાહેબકા ખાસા ચાકર, મેરા નામ કબીરા;
સબ સંતનકું શીશ નમાવું, ઝોહરી પરખે હીરા. જમસેં.

પદ ૩૩ મું.

જા ઘર હરી કથા નહી કિર્તન, સંત નહી મીજમાના;
તા ઘર જમડે ડેરા દીના સાંજ પડે સમશાના. જા૦
મેરી મેરી કરતો મર ગયો મુરખ, મીલ્યો નહી માન ગુમાના;
સંત પુરૂષકી સેવા ન કીની, કીસબીધ હોવે કલ્યાના. જા૦
ફાલ્યા ફુલ્યા ક્યા ફીરત હે, ક્યા દાખલાવત અંગા;
પલક એકમેં ફના હો જાયગા, જેસા રંગ પતંગા. જા૦
જ્ઞાન ગરીબીને પ્રેમ ભક્તિ જ્યાં, સતનામ ગુલતાના;
વરેહ વૈરાગે ગુરૂ ગમ જાગે, તા ઘર કોટી કલ્યાણા. જા૦
દર દુન્યામેં દબાઈ રહો ભારે, ક્યા બુઢા ક્યા જવાના;
કહેત કબીરા સુનો ભાઈ સાધુ, છોડ દો અભિમાના. જા૦

પદ ૩૪ મું.

જેને સાધુકી સંગત પાઈ, વાકી પુરણ કમાઈ. ટેક.

દત્ત ગોરખ ગોપીચંદ ભરથરી, તો ગગનમેં છાપરી છાઇ. જેને.
અંકા વંકા કેવળ કુબા તો પાંચમી મીરાંબાઈ. જેને.
ધના પીપા ઔર રોહીદાસા, તો સજનો જાત કસાઇ. જેને.
ધ્રુવ પ્રલ્હાદ અમરીવ વિભિષણ, ઉનકી ધન્ય કમાઇ. જેને.
કેહેત કબીર સુનો ભાઈ સાધુ, તો જયોતમેં જયોત મીલાઇ. જેને.

પદ ૩૫ મું.

સંગત મત કરના ખોટી, દુનીયાં ઉલટી હે જુઠી.
સગા ભાઇસો બુરા બોલે, સાલેકુ સનમાના;
આઇ બાપતો ભીખ માગે, સસરેકું જીમખાના. સંગત.
જીસકા લેવે ઉસકું ધમકાવે, બાત બોલે તીની;
સાધુ સંતકું કછુ ન માને, રાખે કાનપર પઘડી. સંગત.
કોડી કોડી માયા જોડી, લાખ કરોડા મોટા;
ચીઠી આઇ રામજીકી, ખોલ ગયા લંગોટા સગત.
કેહેત કબીરા સુનો ભાઇ સાધુ, દુનીયા ભઇ જનાની;
મહાદેવકું છોડ દીયા ઔર પૂજન જાય ભવાની. સંગત.

પદ ૩૬ મું.

આખર મરનાહે મરનાહે, કયા ગુમાન કરના. આ૦
જો જાણે તો શીખ લે, સાહેબકા ભજન કરલે;
આ દુનીયા હોશે પરલે, આખર મરનાહે મરનાહે;
કોઇ મહા મોટા રાવરાણા, જેના ઉંચા મહોલ બંધાણા,
સો સુતા સમશાના, આખર મરનાહે મરનાહે.
કોઈ જોગેશ્વર પીરાણા, કો મુનીવર ધરતા ધ્યાના;
સો મટીમેં મીલજાના, આખર મરનાહે મરનાહે;
ગયા પંડીત વેદ પઢંતા, ગયા તપસી તપ કરંતા;
તોભી જીન નહી હરી સમરતા, આખર મરનાહે મરનાહે.
કહેત કબીરા સુનો ભાઇ સાધુ, ટેક ધરમકા રખના;
રેહેના માલીક નામકે શરણા, આખર મરનાહે મરનાહે.

પદ ૩૭ મું.

કયા તુને ઘડીએ નરાખે કોઈ, તુને પલક ન રાખે કોઈ,
જબલગી તેલ દીવામેં બતી તબલગી સુઝે સંસાર;
જલગયા તેલ બુઝ ગઇ બત્તી, મંદીર હુવા અંધારા. કાયા.
ઘર ભીતર તેરી જોરૂ રે ઝુરે, ગલીયાં ઝુરે તેરી માઈ;

પડ પડે મુખવાસ ન હોઈ એ કુટમ્બ નવ કોઇ કે. કાયા
કેનારે ભાઈ ને કેનારે માઈ કોની બેન ભોજાઈ,
પંથ ચલે પાંચ બાંધવ રૂવે, તો હંસ એકીલા હોઇરે. કાયા
ઉડ ગયા હંસા ગગન જઈ બેઠા, આગ સંસાર રહ્યા ન કોઈ,
કહે કબીરા સુનો ભાઈ સાધુ, દીનાનાથ કરે સો હોઇરે. કાયા

પદ. ૩૮ મું.

કાયા નહી તેરી નહી તેરી, મત કર મેરી મેરી. કાયા
આ તો દો દીનકી જીંદગાની, જેસો પથ્થર ઉપર પાની;
એ તો હોવેગા ખુરબાની, કાયા નહી તેરી નહી તેરી.
જેસો રંગ પતંગ ખીલાવે; તેસો પલક પીછે ઉડ જાવે;
એ તે કોઇ કામ નહી આવે, કાયા નહી તેરી નહી તેરી.
સુન બાત કહું પરમાની, વાકી કયા કરતા ગુમાની;
તુમ તો ખરે હે બેઇમાની, કાયા નહી તેરી નહી તેરી.
અબ મત ગાફલ રહેના બંદા, જુઠા લગા જગતકા ધંધા;
પડયા મોહકા ફંદા, કયા નહી તેરી નહી તેરી.
કહેત કબીરા સુનો નર ગ્યાની, એહી સાખ હીરદેમેં માની;
તેરેકું બાત કહી સમજાની, કાયા નહી તેરી નહી તેરી.

પદ. ૩૯ મું.

નિર્ધન કે ધન રામ, હમારે નિર્ધન કે ધન રામ. ટેક.
ચોર ન લેવે ઘટી ન જાવે, ધાડ પડે આવે કામ. હમારે.
સોવત બેઠત જાગત ઉઠત, જપું હર હર નામ. હમારે.
દીન દીન હોતે હોત સવાયા, ખુટત નહી એકે દામ. હમારે.
ઠાકોર ચલે નગર દ્વારે; પાસ નહી ખોટી બદામ. હમારે.
કહત કબીર સુનો ભાઇ સાધુ, પારસકો નહી કામ. હમારે.

પદ. ૪૦ મું.

અવસર બેર બેર નહી આવે, અવસર બેર બેર. ટેક.
જયું જાને ત્યું કર લે ભલાઈ, સમરન કો ફલ પાવે. અવ૦
તન છુટે ધન કયા કામ લગતાહે, કાયકું કપટી કેહેલાવે. અ૦
જુઠા કામ ધામ જુઠા દામ નામ, જુઠા જનમ ગુમાવે. અ૦
જો જાને કછુ કરલે ભલાઇ, જનમ જનમ સુખ પાવે. અ૦
કહેત કબીરા સુનો ભાઇ સાધુ, એ કંચન સો ફલ પાવે અ૦

પદ ૪૧ મું.

ગુડીએ ક્યા ગુમાનમેં, આ તન મીટ્ટીમેં મીલજાના.
મીટી ખલખન મેહેલ બનાયા, મુરખ કહે ઘર મેરા;
મેરા તેરા સબ છોડ ચલેગા, જંગલ કરેગા ડેરા. આ૦
આવા સાંઈ તો ગુડીયાં ઉડાવે, બીચ બીચ લાંબી દોર;
દોરીયાં ટુટ ગઈ ગુડીયાં નીકલ પડી, પડે નગરમેં શોર. આ૦
મીટ્ટી પૂછે કુંભારકું રે, તું ક્યા ગુંદેગા મોય;
એક દીન એસા આવેગા રે, તુજે ગુંદે હરકોઈ. આ૦
દીલકા મરમ કોઈએ ન ખોલ્યા, જો મીલ્યા સો ગરજી;
કારી ઘાવ કલેજે લાગી, કબ લગ શીવે દરજી. આ૦
ધનભી જાયગા જોબનભી જાયગા, હે સંસાર તમાસા;
લાખ ટકેકી સુરતભી જાયગી, હોયગા જંગલ બાસા. આ૦
મીટી ખાના મીટી પીના, મીટી સબ જુગ ભરોસા;
અંત કાલે જરી તાર પેહેરના, આખર મીટીકી આશા. આ૦
દશભી જોડે બીશભી જોડે, જોડે સો પંચાસા;
અંતકાલે કછુ ઓરભી જોડના, આવે ના રતી માસા. આ૦
મીટી ઓઢન મીટી બીછાવન, મીટીકા સીરાના;
મીટ્ટીકા કબીર બનાયા, ઉન બીચ પવન લોભાના. આ૦

પદ ૪૨ મું.

સમજ બોજ મન ખોજ દીવાને, આશક હોકર રોના ક્યા ટેક.
આયા હે સો કરલે સોદા, પાયા હે સો ખોના ક્યા;
જબ તુ આયા પ્રેમ ગલીનમેં, શીશ દેના ફીર ડરના ક્યા. સ૦
રૂખા સુકા જમકા ટુકા, સોના હોય સો સોલાના ક્યા;
જબ અંખીયનમેં નીંદ ભરી આવે, તકીયા ઓર બીછાના ક્યા. સ૦
સત્ગુરૂ પાન ગલીમેં લાગ્યા, ઘાયલ હોકર રોના ક્યા;
કહત કબીરા સુનો ભાઇ સાધુ, જાદુ ઉપર ટોણા ક્યા. સ૦

પદ ૪૩ મું.

નીંદા મત કરના કીસકી, સચ્ચી બાત કબીરકી. ટેક.
સાચા જૂઠા દોનું ભાઈ, ખુદાને બનવાયા;
ભગતકી નીંદા ભગત કરે સો, ઓઈ નરકમેં ગયા. નીંદા.
જીસકી કરની ઉસકી ભરની, તું ક્યું દીલગીર ભાઈ;
જીવજુને તો અપની લંકા ખોઇ, કરની ભરનીકી બાજીબાકી.

કૌરવ પાંડવ દોનું ભાઇ, એક સચ્ચા એક જુઠા;
સાચા તે વૈકુંઠમાં જાવે, જુઠા નરકમેં બેઠા. નીંદા.
જો કરેગા સોઈ ભરેગા, હીયાં ક્યા કીસીકા જાતા;
કેહેત કબીરા સુનો ભાઈ સાધુ, એક સચ્ચા એક જુઠા. નીંદા.

પદ ૪૪ મું.

જીને આપકું જોયા નહી દીલ ડાઘકું ધોયા નહી;
મન મેલકું ધોયા નહી, અંગોળા લીયા સો ક્યા ભયા. ટેક.
હાંરે કામન ગલેકા હાર હે, મદફેલકા દરબાર હે;
મન કામસેં સરદારહે, માળા લીઈ સો ક્યા ભયા. જીને.
હાંરે જીવતાં પિતાકું સુખ નહી, મુવે હાડ લેઈ ગંગા ચલા;
જલ ચુનસેં પીંડા લીયા, તરપણ કીયા સો ક્યા ભયા. જીને.
હાંરે કાયા કરમકે કોટકે, મમતા જ તૃષ્ણા બાંધકે;
સુતા વિષયકી ખાટમેં, હરહર કીયા સો ક્યા ભયા. જીને.
હાંરે કુત્તા ભયા સંસારકા, ધંધા કીયા જંજાલકા;
હરદા ભયા ચંડાલકા, કાશી ગયા સો ક્યા ભયા. જીને.
હાંરે જોગીતે જંગમ શેવડા, સબ લાલ કપડાં પેહેરતા;
પણ મર્મ નહી ઉસ હંલકા, કપડા રંગ્યા સો ક્યા ભયા. જીને.
હાંરે ગીગા હુવા સંસારકા, જેસા કુજડા બેઝારકા;
આયા જો તીરથ દ્વારકા, છાપા લીયા સો ક્યા ભયા. જીને.
હાંરે પંડીતસેં ઝગડા ભયા, ક્યા મુરખસેં બોલસા;
કહે કબીર ચંપા ભલા, ક્યા કણેર દેનાજ તોડણા. જીને.

પદ ૪૫ મું

જે કુળે હરીની ભક્તિ નસાધી, તુ જીને કયું ન મુઓ
મુરખ અપરાધી. ટેક.
ધરી મુનસા દેહ તેં જનમ ખગોયા, પુત્ર પેહેલી તારી મૈયા
કયું ન મોયા. જે.
ગર્ભ ભંજન કયું ન હુઇ તેરી મૈયા, તંતો સમર્યા નહી ર-
ઘુપતિ રૈયા. જે કુળે.
પીતારે નપુંશક કયું ન રહ્યા નિવારણ;
હરીના ભજન વિના ફરે ચોરાશી ખાણ. જે કુળે.
કહત કબીર મેરી સુરતા નિરંતર લાગી;
ગુરૂ મળ્યા તો સર્વે ભ્રમણા ભાગી. જે કુળે.

પદ ૪૬ મું.

ગુરૂ સમાન દાતા નહી કોઇ ભાઈ, મુક્તિ મારગ દીયા રે બતાઈ. ટેક.
ગુરૂ વિના ધ્યાન કરે બહુ પેખા, ગુરૂ વિના મંદીર, ક્ષમકા દેખા.
ચોદશ દેખત આપકી છાયા, અસત અસત પ્રાણ ગમાયા ગુરૂ.
ગુરૂ વિના જ્ઞાન રૂદેમાં ન આવે, ગુરૂ વિના મૃગ કસ્તુરી ભુલાવે.
ગુરૂ વિના ગજ આહુથી લડીયો, ગુરૂ વિના કેસરી કુપમાં પડીયા.
ગુરૂ વિના સુડા નલીમું બંધા, ગુરૂ વિના પ્રાણી પડયા જુગફંદા.
કહત કબીરમેરીસુરતા લાગી જાઈ, ગુરૂચરણે નિરંતર રહો લપટાઈ

પદ ૪૭ મું.

દીન નીકે બીત જાતે હય, દીન નીકે બીત જાતે હય.
સુમરન કર મન રામ નામકો, દીન નીકે બીત જાતે હય. ટેક.
પુત્ર કલત્ર મિત્ર પરિવારા, મતલબકે હૈ કોન તુમારા;
અપને દીલમે કરો બિચારા, દેખત હુકે નાતે હય. દીન.
લખ ચોરાશી ફીર ફીર પાઈ, જામે કછુ નહી કીની કમાઇ;
જબ જમસેં તેરી પરી લડાઈ, ફીર પીછે પછતાતે હય. દીન.
લાગી લગન જબ બિષય બતાસા, મુરખ ફસત મોહકી ફાંસા.
ક્યા દેખે ચાસકી આશા, ફેર ગયે નહી આતે હય. દીન.
ઉત્તમ દેહ ધરી મન ભાઈ, રામ નામ ભજલે સુખદાઈ;
કહત કબીર કરી સુકમાઈ, એહી પરમપદ પાતે હય. દીન.

પદ ૪૮ મું.

તુમ ઘર જાઓ રે [illegible]ના, તમે કયું મચકાવો નેનાંરે,
ઈહાં નહીરે તુમારી સેના. તુમ૦
આછી બાંહી લાલ ત્રિખંડી એ શણગાર હમારારેં;
સ્વર્ગભુવનથી હમચલી આયે, સો કરૂંગી કબીર ભરથારા. તુમ.
સ્વર્ગભુવનમેં કયા દુઃખ પાયા, વહાંસે ચલકર આઇરેં;
હમમેં આપેરા લોક ભલેરા, સો કબીરે મારગ બતાઈ. તુમ.
જાતકા જલુવા ને નામ કબીરા, પુરવ જનમ તપ કીનારે;
જાત સુણેગી તો લાજ મરેગી, સો કબીરેકી જાત કમીના. તુમ.
આગે જનમ લીયે બ્રાહ્મણ ઘર, હમ કીની ઠાકોરકી સેવા;
કછુ સેવામે ચુક પરી હય, તાતે જનમ જલુવે ઘર લીના. તુમ.
હાથમે માલા લે મૃગછાલા, સો બનબન ફીરત ઉદાસી;
ભુલનો કહો તુમ મેરા ન માનો તો, એક માતા દુજી માસી. તુમ.

ઉનકે અચલકો આશીસ દીની, સો સુખ લેઉ સેવક વીરાને;
શ્રાવણકે અચલૈ રાજ કરેગે, સો જુગ જુગ દાસ કબીરા. તુમ

પદ ૪૯ મું. રાગ ગોડી.

જગમેં રામ ભજ્યા સોઈ જીતા, રામ ભજ્યા સોઇ જીતા. જ.
હાથ સુમરની બગલ કતરની, શીખે ભાગવત ગીતા;
હૃદય શુદ્ધ કીયે નહી અજહું, કહત સુનત દીન બીતા. જ.
આન દેવકો સુમરન કીનો, હરીસો રહત અનીતા.
ધન જોબન કછુ કામ ન આવે, અંતે ચલ ગયે રોતા. જ.
જોરૂ બેટા કોઉ કામ ન આવે, કામ ન આવે મીતા;
કહત કબીર કાલ લે જાયગો, જ્યું બકરેકો ચીતા. જગમેં

પદ ૫૦ મું. રાગ પ્રભાતી.

આજુ મહા મંગલ ત્રીભુવનમેં, ખંભન ફોરી હરી પ્રગટ ભયે;
દેવન મુદીત નિશાન બજાવત, શ્રવન સુનત દુઃખ દુરીગયે. આજ
અસુરનકો આંત બીપતી પડીહે, સંતનકો આનંદ ભયે;
નહી મનુષ્ય નહી સિંહપશુ કોઉ, અતિ વિચિત્ર પ્રભુરૂપ ભયે.
નરહરિરૂપ ધર્યો અવિનાશી ભક્તકાજ અવતાર લીયે;
બ્રહ્માદેવ પ્રભુપાસ ગયે નહી, લક્ષ્મીજી બહુત ચકીત ભયે. આજ
ખંભ ફોરી હીરણ્યાકંસ મારે, પ્રભુ પ્રહ્લાદકો ચરન ગ્રહે;
કહત કબીર દયા રઘુવરકી, ઘરઘર મંગલ પુરી રહે આજુ૦

પદ ૫૧ મું. રાગ હોરી.

દેખો નાથને હુમ મચાઇ, મચાઇ મચાઈ દેખો ટેક.
પ્રથમ માયાએ ઇક્ષણા કીની, માયાએ મહતત્ત્વ જાઇ;
મહતત્ત્વતેં અહંકાર પ્રગટ ભયે, સત રજ તમ તીનું ભાઇ;
તીનુંને સૃષ્ટિ રચાઈ, દેખો નાથને હુમ મચાઈ.
તમ ગુણુતેં પંચવિષય મહાભુત, રજતે ઇંદ્રિ દશ પાઇ;
મન બુદ્ધિ ચિત્ત અહંકાર સતો ગુણ, તત્ત્વ ચોવીશ મિલાઈ.
એતો જડ દેહ કહાઇ, દેખો નાથને હુમ મચાઇ.
અંતરજામી આપ બિરાજે, તઅને ભયી સચેતાઇ;
કહત કબીર તુમ તેહને જાનો, તાતેં પારંગતી થાઈ;
કહે સબ ગ્રંથમે ગાઇ, દેખો નાથને હુમ મચાઇ.

પદ પર મું. રાગ હોરી.

તુમ માયામેં ખેલત હોરી, હોરી હોરી હોરી, તુમ.

ઉદરમાંહી અધો મુખ ઝુલ્યો, કોઈ સહાય ન તોરી;
ભગ મુત્તર જઠરામાંહી તપીયો, વાત ન માનત મોરી;
ઐસે કયું રાખત મોરી, તુમ માયામેં ખેલત હોરી
બાલપનો હંસ ખેલ ગુમાયો, સમજ્યો નહી સુધ થોરી;
તરૂન ભયોતો ત્રીયા રસ ભીનો, ઘડી ન બિસારત ગોરી.
બાંધી તબ સ્નેહકી ડોરી, તુમ માયામેં ખેલત હોરી.
વૃદ્ધ ભયો તબ મોહ વધાર્યો, બુધ્ધિ ભયી ઝકઝોરી;
કહત કબીર અબ કયા સમજાવું, વિખતો પિયો અમી ઢોરી;
તીર લગી નાઉકા બોરી, તુમ માયામેં ખેલત હોરી.

પદ ૫૩ મું. રાગ હોરી.

કાયા નગર પુરકોરે બસઇયા, કીત ગયો હોરીકો ખેલૈયા.
જોરે કહત હમ સંગ ચલેંગે, અંતકાલ પછતૈયા;
જો તનમેં ચંદન ચરચતથે, સો તન ધુર ઉડૈયા. કાયા.
આગે અગે વાકી માતા જો રૂવે, છાંડ ચલ્યો સુખ શૈયા;
લોક કુટુંબ સબ લુંટન લાગે, હંસ અકેલા જૈયા. કાયા.
એ જગ સબ હોરી ખેલન લાગે, કાહુ ન ચેત કરૈયા;
પુરન ગુરૂ કબીરકી કૃપા બીન, એ જગ સબ દુખ દૈયા. કાયા.

પદ ૫૪ મું.

દેખો દેખોરે યા નરકી ભુલ, સિંચત શાખા તજત મુલ. દે૦
અમટ નિરંજન ઘટઘટ સમાન્ય, તાહી છાંડ નર પૂજે અન્ય;
ગયે ચોરાશીમેં નર સોય, તાકી વાર ન બુમ ન કોય. દે૦
પિવતહે નર વિષય સોય, આદ અંત જાયત ન હોય;
ગુરૂદેવ દયા કરી ચિતવ્યો તોય, તબ ઘટઘટ બ્રહ્મ પ્રગટ હોય. દે૦
જલ થલમે દેખો પ્રગટ રામ, સબહી જનકે પુરણ કામ
જુગ જુગ હમ કીયો પોકાર, શબ્દ ન માને નરકમેં હામ. દે૦
સદગુરૂ શબ્દ ન લગ્યો અંગ, વિષ ન તજ્યો અહી મણિકે સંગ;
કહે કબીર નર ન કીયો ખોજ, ભટકી મુવે જૈસે વનકે રોઝ. દે૦

પદ ૫૫ મું.

હળાંસે ગાડી હાંકોરે, મેરામન ગાડીવાલા,
હાંરે તમે મધરી ગાડી હાંકોરે, મેરામન ગાડીવાલા.
ગાડી તેરી અજબ રંગીલી, બેલ જોડયા દો ચાર;
હાંકનવાલા છેલછબીલા, માંહે બેઠનવાલા લાલરે. મેરા.

ગાડી અટકી રેતમેંને મજલ પડી હે દુર;
જો મીલે કોઈ સતગુરૂતો, પોહ.ચાડે હજુરરે. મેરા૦
જંતર હમારા બાજરાને, ટુટ ગયા સબ તાર;
જંતર બિચારા કયા કરે, ગયા બજાવનહારરે. મેરા૦
ધમણુ ધમાણો ધમી રહ્યોને તપી રહ્યો અંગાર;
એરણુ હથોડો લાગી ગયોતો, ઉઠ ગયા લુહારરે. મેરા૦
તેજી છુટયા શાહેરસેંને કસબે પડી પુકાર;
નવ દરવાજા બંધ કીયા પણુ નીકલ ગયા અસ્વારરે. મેરા૦
ગંગા કીનારે ઘર બનાયા, ન્હાતા નીરમલ નીર;
દીયા બીનાતો કછુએ ન પાવે, કેહે ગયા દાસ કબીરરે. મેરા૦

પદ ૫૬ મું.

દીલ લગાય રામ ફકીરીમેં, રામ ફકીરી અદલ ફકીરી (૨)
આરો ખુટ જગીરીમેં, દીલ લગાય.
જો સુખ મીલતા રામ ભજનમેં, જોસુખ.
સો સુખ નહી અમીરીમેં, દીલ લગાય.
કહત કબીરા સુનો ભાઈ સાધુ, કહત કબીરા (૨)
સાહેબ મીલતા સબુરીમેં, દીલ લગાય.

પદ ૫૭ મું.

રામ સમર રામ સમર, રામ સમર ભાઈ;
રામનામ સુમરન બીન, બુડત ભવમાંહી. રામ૦
બીનતા સુત દેહ ગેહ, સંપતિ સુખદાઈ;
ઇનમેં કછુ નાંહી તેરા, કાલ જાત ખાઇ.
અજામેલ ગજ ગણીકા, પતીત કર્મ કીને,
સોભી ઉતર પાર પડે, રામ નામ લીને. રામ૦
સફર ફકર યોની ભ્રમત, અબ કયું લાજ ન આઈ;
રામ નામ છાંડ અમૃત, કાહેકુ બીખ ખાઇ.
ધર્મ કર્મ તજી કુકર્મ, રામ નામ લેહી;
ગુરૂ પ્રસાદ સુન કબીર, રામ કર સનેહી. રામ૦

પદ ૫૮ મું.

નગુણીકાયાતેરા કયાગુનગાઉં, મહલ રચ્યા તેમાં રહને નપાઉં. ટેક.
કહીં ટુવેશું પીંડ જ પાળ્યો, તેને જઇને જંગલ જાળ્યો;
અંસારે સુંદર માયા હે તેરી, જલજલ હોયગીભસ્મકીઢેરી. નગુ૦

આંખત પાપ્ર સમારન વાધા, તા શીર જંધ્રેઈ મારે કાગા:
તેલ ફુલેલ લગાવત અંગા, સે તન જાલ્યા કાષ્ટકી સંગા.નગુણી.
જ્યા મુખ ચાવત પાનકી બીડી, તે મુખમેં તોરે સંગ કીડી;
કહત કબીરા સમજ મન મેરા, એહી હવાલ હોયગા તેરા. ન.

પદ ૫૯ મું.

બરન નીંદ કહાંસે આઇ, સોઈ સોઇ સારી ઉમર ગુમાઇ. ટેક.
નીંદ કહે મેં જમકી દાસી, એક હાથ મુદગળ એક હાથ ફાંસી બે.
નીંદ કહે મેં સબસેં ભારી, બ્રહ્મા વિષ્ણુ શંકરસે ન હારી. બે.
કહે કબીર કોઈ ગુરૂપદ જાગે, ઉન નર નારકું ડંખ ન લાગે બે.

પદ ૬૦ મું.

ક્યા ગુમાન કરના બે મીટ્ટીમેં મીલજાના. ટેક.
મીટ્ટી ખોદકર મહેલ બનાયા, મુરખ કહે ઘર મેરા;
આ ગયા જનડા લે ગયા જીવડા, ઘર તેરા નહીં મેરા. ક્યા.
મીટ્ટી ખાના મીટ્ટી પીના, મીટ્ટી કરના ભોગ;
મીટ્ટીસેં મીટ્ટી મીલ ગઈતો, ઉપર ચલે સબ લોક. ક્યા.
હાડ જલે જેસી ઝાડકી મૂલી, બાલ જલે જૈસો ઘાસ;
સોને સરખી કાયા જલે, કોઈ સગા ન આવે પાસ. ક્યા.
કહત કબીરા સુનો ભાઈ સાધુ, જુઠી હે સબ માયા;
ભજન કરો કછુ ધ્યાન ધરો, પવિત્ર હોયગી કાયા. ક્યા.

પદ ૬૧ મું.

કેસા જોગ કમાયા બે, યે કેસા ઢોંગ મચાયા બે. ટેક.
જટા બઢાઇ ભભુત ચઢાઈ, જગમેં કહેતા સિદ્ધા;
સિદ્ધનકીતો બાત ન જાને બાલપનેકા ગદ્ધા. કેસા.
ભગવે કપડા શીશ મુંડાવે, કહતા મેં સંન્યાસી;
સન્યાસીકી ગત હૈ ન્યારી પેટનકે ઉપવાસી. કેસા.
ગલેમેં કફની શીરપેં ટોપી, કહતા ફકીર મૌલા;
ફકીર હે સો સબસેં ન્યારા, એતો ફજીહત ખોરા. કેસા.
કાન ફાડ કર મુદ્રા ડારી, નાથ કહાવે ભારી;
નાથનકીતો ગત હે ન્યારી, દેખત પરકી નારી. કેસા.
કહત કબીરા સુનો ભાઇ સાધુ, સબ સંતનકા છોરા;
રામ નામ બીન મુક્તિ ન હોવે, એહી પંથ હમારા. કેસા.

તુલસીદાસનાં ભજન પદ.

પદ ૧ લું. રાગ પ્રભાતી.

સીતાપતિ રામચંદ્ર, રઘુપતિ રઘુરાઈ. સીતાપતિ૦ ટેક.
રસના રસ નામ લેત, સંતનકો દરસ દેત,
બિહસત મુખ મંદ મંદ, સુંદર સુખદાઈ સીતાપતિ. ૧
ઉદર બાહુ દ્રગ વિશાળ, દશન લાલસિંહ ચાલ;
ભ્રકુટી શિર કાકપક્ષ, નાસિકા સુહાઈ. સીતાપતિ. ૨
કેસરકો તીલક ભાલ, માનો રવિ પ્રાતઃકાલ;
શ્રવન કુંડલ ઝલઝલાત, રંત પતિ છબી છાઈ. સીતાપતિ. ૩
મોતનકી ગલે માલ, ગંગાજી અતિ બિશાલ;
માનો શ્યામ શિરકે ઉપર સુરસરી ચલી આઈ સીતાપતિ. ૪
સુરિનર મુની સકલ દેવ, શિવ વરંચી કરત શેવ;
કીરતી અખંડ જાકી, તીન લોક છાઈ. સીતાપતિ. ૫
સંગ સખા સરજુ તીર, બીચરત રઘુવંશ વીર;
હરખી નીરખી તુલસીદાસ, ચરનન રજ પાઈ. સીતાપતિ ૬

પદ ૨ જું.

દીનકો દયાલ છાંડી, કોન શરન જાઉં. દીનકો ટેક.
એક રામ સચરાચર, સોહી ધામ પાઉં.
સુરીનર મુનિ ધરત ધ્યાન, વાકે ગુન ગાઉં દીનકો. ૧
એક નારી બચન બાન, એક ધરમ ધારી;
એસે પ્રભુ છાંડ કોઉ, શુદ્ધ ન લે હમારી. દીનકો. ૨
જીસ ઘટમેં રામનામ, સચ્ચા ઘર સોઈ;
રામકો સ્વરૂપ જાને, મેરા ગુરૂ સોઈ. દીનકો. ૩
ભક્તનકે કાજ મહારાજ તનુ ધારી;
સબરીકો પ્રભુ કરી ઉદ્ધાર, પીંગલા ઓધારી. દીનકો. ૪
પ્રભુ ગરીબકે નિવાજ, મેં ગરીબ તેરા;
એક બેર કહો દયાળ, તુલસીદાસ મેરા, દીનકો. ૫

પદ ૩ જું.

જાગીએ રઘુનાથ કુંવર, પછી વન બોલે. જાગીએ. ટેક.
પ્રાતઃભાનુ પ્રગટ ભયો, રજનીકો તીમર ગયો;
ભમર કરત ગુંજગાન, કમલની દલ ખોલે. જાગીએ. ૧
શશી કીરત શીતલ આઈ, ચકવી મીલન પીયુકું ગઈ;

અતિ સુગંધ પવન [illegible] જાગીએ. ૨
તુલસીદાસ અતિ આ[illegible] મુખારવિંદ;
દાસનકું દીત દાન, [illegible] જાગીએ. ૩

પદ ૪ થું. [illegible]

નાથ કેસે ગજકો [illegible] મોહે પાયો. ના૦
ગજ ઔર ગ્રાહ [illegible] ગજ હાર્યો;
તીલભર સુંઢ રહી [illegible] પોકાર્યો. ના૦
છાંડિ પાવડી [illegible] ધાયો;
જલ ડુબત [illegible] ચાયો. ના૦
જલત અગનમેં [illegible] નહીં આયે;
થંભ ફેંડ [illegible] ધરાયો. ના૦
ભીલડી કે [illegible] લગાયો;
દુર્યોધનકા [illegible] વિદુર ઘર પાયો. ના૦
કૌરવ પાંડવ યુદ્ધ [illegible] હૈ, કૌરવકો માર હઠાયો;
ભરી સભામેં લજ્જા રાખી દ્રુપદીકો ચીર પુરાયો. ના૦
ધન્ય અયોધ્યા ધન્ય હે જનકપુર, ધન્ય જનની જીન જાયો;
ધન્યધન્ય ભાગ્ય રાજારે જનકકો, દશરથ સંબંધી પાયો. ના૦
સાત સખી મીલી મંગલ ગાવે, રેશમ ગાંઠ ગુંથાયો;
છુટત નાંહી સીયાજીકો કંકણ, કીસ બિધ ધનુષ્ય ઉઠાયો. ના૦
ધનુષ્ય તોડકે સીયાજીકું, પરણે અયોધ્યાકો રાયો;
તુલશીદાસ આશ રઘુવરકી, ચરન કમલ લીપટાયો. ના૦

પદ ૫ મું.

એસી મઢતા યા મનકી,
પરહરી રામ ભક્તિ સુર સરિતા, આશ કરત ઓસ કણકી. એ૦
ધુમ સમુદ્દ નીરખી ચાતક જ્યું, ત્રસિત જાતિ મતિ ઘનકી;
નહીં તહાં શીતલતા ન વારી પુની, હાની હોત લોચનકી એ૦
જ્યું ગચ કાંચ વિલોકી સેન જડ છાંહી અપને તનકી;
દુરત અતિ આતુર આહાર બસ, છબી બીસારી આનનકી. એ૦
કહાંલો કહું કુચાલ કૃપાનિધિ, જાનત હો ગતિ જનકી;
તુલસીદાસ પ્રભુ હરહુ દુ:સહ દુ:ખ, લાજ કરહુ નીજપનકી. એ૦

પદ ૬ ઠું.

તુષ્ણા તું ન ગઇ મેરે મનસેં;
બાર બેર તોકું સમજાયો, છુટે ન કોટી જતનસેં. તુષ્ણા૦

આકે કેશ જનમકે સાથી, નજર થઈ નેનસેં,
આકે પદ કર કંપન લાગે, લાજ ગઈ લોકનસેં. તૃષ્ણા.
ટુટે દશન અચન કહી આવત, શોભા થઈ મુખનસેં;
શ્રવન સુને નહી બચન કીસકો, જોર ગયો ઇંદ્રિયનસે. તૃષ્ણા.
વાત ચીત કરૂ આઈ ગ્રસ્યોહે, સુતહુ બોલાવે કરનસેં;
ભાઇ ભતીજા પ્રેમ પીયારા નારી નિકાસત ઘરનસેં; તૃષ્ણા.
અબ તું ત્રીભુવન નાથ ભજી લે, લોભ ન કર પરધનસેં;
તુલસીદાસ આશ ન મીટેગી, બીન રઘુનાથ ભજનસેં. તૃષ્ણા.

પદ ૭ મું.

જીનકે રામ સદા રખાવેરે, જીનકે રામ સદા. ટેક.
જલસેં રાખી અનલસેં રાખી, ગિરિતે ગીરત ઉબારે;
ખંભ ફ્રોર હિરણાકંસ મારે નખતે ઉદર બિદારે જીનકે.
રવણ બેર કીન હરી જનસો રઘુ ચઢાઈ તેહ્યાં મારે;
નહી સખે કુલદીપ તીનકો, તિલક બિભિષણ સારે, જીનકો.
ભક્તકાજ દુરવાસા ઋષિકો, ચક્ર સુદર્શન જારે;
નહી રાખત હરી જનકો દ્રોહી, દાસહિં ચક્ર નિવારે. જીનકો.
કંસ કુમતિ કીની હરી જનસોં, કરગ્રહી કેસ પછારે;
કુંતી પુત્ર બંધુ કીયે વ્યાકુલ, કેશવ જાય નિવારે. જીનકો.
જહાં જહાં બિપત પડી સંતનકો, તહાં તહાં આપુ સંભારે
તુલસીદાસ આશા રઘુવરકી, દારૂન બિપતિ નિવારે. જીનકે.

સુરદાસ.

પદ ૧ લું. રાગ પ્રભાતિ.

બંસુરી બજાઇ આજ રંગસો મુરારી;
શિવ સમાધિ ભુલાગે, બંસી ચાંત ધારી. ટેક.
બેદ ભનત બ્રહ્મા ભુલે, સુંદ સુખ ચારી,
સચી સહિત ઇંદ્ર ભુલે લગી ઊર કચારી. બંસુરી. ૧
રંભા સબ તાલ ચુકી, ચુકે નૃત્ય કારી;
જમુનાં જલ ઉલટ વહ્યો, શુદ્ધ ના સંભારી બંસુરી. ૨
શ્રી બિંદાવન બંસી બાજે, તીન લોક પ્યારી;
ગોપ બાલ મગન ભયે, વ્રજકી સબ નારી. બંસુરી. ૩
સુંદર ઘનશ્યામ પ્રભુ, નટવર વપુધારી;
સુર મદન મોહનપર, જાઉં મેં બલીહારી. બંસુરી. ૪

રેખતા ૧.

અસમાનકા આશરા છોડદે બાલકા, ઉલટ દેખ ઘટ અપનાજી;
બીન સમજે નિજનામ જપે, ઓતો રૈનકા સપનાજી.
આપમેં આપ તાકીત કરલે, છાંડદે મનકી કલ્પનાજી;
કહે કબીર પ્રગટ દેદાર પાયા, ફીર જાપ કીસીકા જપનાજી.

રેખતા ૨.

રેખતા હે બડી દૂરકાજી, જ્યાં જોત ઔર નૂરકા કામ નાહીં;
દશ અવતાર તો પાર પાવે નહી, વેદ કીતાબકું ગમનાહી.
ભેદ બકને રહે ભેદ ન્યારા રહે, ત્યહાં તો એકલા આપ સાંઈ;
કહે કબીર કોઈ સંતજન જોહરી, પહુંચે બીરલા જન કોઈ.

રેખતા ૩.

ઘટ ઘટમેં રટના રટ રહી, પરગટ કહું તો કહાં હેજી;
કોઇ ચોર હુવા કોઈ શાહુકાર હુવા, બામણ બનીયા શેખ હેજી.
બહુરંગી પ્યારા સબસે ન્યારા, ન્યારા ન્યારા દરવેશ હેજી;
સાહેબ કબીર તાકીત કીયા તો, તમ હુમમેં સાહેબ એક હેજી.

રેખતા ૪.

ગ્યાનકર ધ્યાનકર ગ્યાનકા ધ્યાન કર, સુરતકા દંડ કર, ખેલ
ચોગાન મેદાન માંહી;
જગતકી ભ્રમણા છોડદે બાલકા, આવીજા ભેખ ભગવાનમાંહી.
ભેખ ભગવાનકી શેષ બ્રહ્મા કરે, શેષકે શીશપર ધ્યાન ધારી;
કમલકું છેદકર બ્રમકું ભેદકર, કામદલ જીતકર ક્રોધ મારી
અગન આસનકર પવન પડછા લહે, ગગનકે મેહેલમેં મદનજાની;
કહે કબીર કોઈ સંતજન જોહરી, કરમકી રેખપર મેખ મારી.

રેખતા ૫.

શાહ પરવાહ સાહેબકે નામકા, નીકલ ચોગાનમેં બોધ ટાટી;
રહેમા એક જીને સૃષ્ટિ પેદા કીયા, ઓર સબ હોયગી ખાખમાટી.
અમીર ઉમરાવ દીન ચારકે પાવને, છોડ ચલે દરબાર હાથી;
કહે કમાલ કબીરકા બાલકા, કરમ ઓર ધરમ તેરે હોય સાથી.

સમાપ્ત.